

'חשבונות מקבל החלטות' - מסמך הבנות ולונטרי שמטרתו הקלת ההתמודדות הפיננסית של מקבלי

החלטות ושל התומכים שמונו להם

מסמך זה גובש בשיתוף איגוד הבנקים ובנק לאומי, האפטרופוס הכללי ובנק ישראל

פורסם ביום 1 ביולי 2021 (כ"א בתמוז התשפ"א)

הקדמה – קבלת החלטות נתמכת

עד השנים האחרונות, ההסדר העיקרי שנעשה בו שימוש על מנת לסייע לאנשים עם מוגבלות שיש להם קושי להתנהל באופן עצמאי היה מינוי אפטרופוס. במצבים מסוימים בהם לאדם ממונה אפטרופוס, יכולת הבחירה שלו מצטמצמת. מציאות זו עלולה להוות מכשול בפני האדם המקשה עליו לקבל החלטות על חייו ולממש את חייו העצמאיים, ואף עלולה להוביל להתדרדרות במצבו ולהתנוונות היכולות והכישורים הקיימים.

האמנה בדבר זכויותיהם של אנשים עם מוגבלויות, אשר אושרה בישראל בשנת 2012, מעודדת מציאת חלופות למודל האפטרופוסות. אחת החלופות שהתפתחו בעולם היא מודל של 'קבלת החלטות נתמכת' (Supported Decision Making), אשר מאפשרת לאדם לקבל החלטות על חייו, תוך מינוי תומך שתפקידו ללוות את האדם בתהליך. בשנת 2016 הכלי עוגן בסעיף 67 לחוק הכשרות המשפטית והאפטרופוסות, התשכ"ב-1962 (להלן – החוק), שהוסף במסגרת תיקון מספר 18 לחוק ונכנס לתוקפו בחודש אפריל 2018. תיקון מספר 18 לחוק בכלל, ו'קבלת החלטות נתמכת' בפרט, שינו את המציאות עבור אנשים עם מוגבלות.

קבלת החלטות נתמכת היא הסדר משפטי המאפשר לאדם בגיר המתקשה בהבנת מידע ובקבלת החלטות בענייניו, אך מסוגל לקבל החלטות עם עזרה ותמיכה מאדם אחר, לקבל את הסיוע הדרוש לו לשם קבלת החלטות. קבלת החלטות נתמכת מבוססת על יחסים של אמון וכבוד בין תומך בקבלת החלטות למקבל ההחלטות, כאשר תפקיד התומך הוא לקבל את המידע, להסביר, להנגיש, לתמוך וללוות את מקבל ההחלטות בתהליכי קבלת החלטות, וזאת בהתאם לרצונו של מקבל ההחלטות. סעיף 67 לחוק קובע באופן מפורש את האפשרות שבית המשפט ימנה לאדם הזקוק לסיוע בקבלת החלטות 'תומך בקבלת החלטות'.

מתוך הבנת הרגישות המיוחדת של אוכלוסייה זו של מקבלי החלטות, והצורך להכיר במעמד הייחודי שלהם ושל התומכים בקבלת ההחלטות בהתאם לחוק, הוחלט לגבש מסמך זה. מטרת המסמך היא להבהיר את המשמעות של מינוי תומך בקבלת החלטות בקשר לניהול חשבונות הבנק של מקבלי ההחלטות. מטרה נוספת היא לסייע לתומכים בקבלת ההחלטות בביצוע תפקידם ולהבהיר להם מהן הדרישות הנוגעות לניהול חשבונות מקבלי החלטות, מבלי שהדבר יפגע במעמדו של מקבל ההחלטות בניהול חשבונות. לפיכך, המסמך מעגן הוראות אחידות וברורות באשר לניהול חשבונות מקבלי החלטות, אשר עתידות לשרת את מקבל ההחלטות, את התומך בקבלת החלטות ואת התאגידים הבנקאיים.

מסמך זה גובש בשיתוף איגוד הבנקים ובנק לאומי, האפטרופוס הכללי ובנק ישראל והופץ להערות הציבור.

פרק א - כללי

הגדרות

1. במסמך זה –
"העתק מאושר" – כהגדרתו בסעיף 3(ב) לצו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001;
"חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות" או "החוק" – חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;
"חשבון מקבל החלטות" – חשבון בנק, לרבות כספת, שמקבל החלטות הוא הבעלים הרשום היחיד בו;
"חשבון משותף" – חשבון בנק, לרבות כספת, שנרשם על שמם של מספר בעלים, שלפחות אחד מהם הוא מקבל החלטות;
"לקוח" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981;
"מקבל החלטות" – מי שמונה לו תומך בקבלת החלטות בהתאם להוראות סעיף 67 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;
"צו מינוי" – צו מינוי תומך בקבלת החלטות תקף שניתן על ידי בית משפט או בית דין דתי בהתאם להוראות סעיף 67 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;
"שירותי בנקאות בתקשורת" – כהגדרתם בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367;
"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;
"תומך בקבלת החלטות" או "תומך" – כמשמעותו בסעיף 67 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, לענייני רכוש בלבד או לצד עניינים נוספים, או לעניין רכושי מסוים הנוגע לחשבון מקבל ההחלטות.

כללי

2. (א) פעילות בחשבון מקבל החלטות בכלל, ובפרט בהתאם למפורט במסמך זה, לרבות מסירת מידע לגביו, כפופה לאמור בצו המינוי או בהחלטה שיפוטית אחרת, להוראות הדין, לאסדרה הרלוונטית, למדיניות התאגיד הבנקאי ולשיקול דעתו ולתנאי חשבון הבנק.
(ב) מסמך זה אינו גורע מזכויותיו של מקבל ההחלטות בנוגע לחשבונו הבנק שלו, ובכלל זאת לזכותו לפעול בחשבונו הבנק שלו, בכפוף לאמור בסעיף קטן (א).
(ג) סמכותו של תומך בקבלת החלטות מכוח צו מינוי בהתאם להוראות 67 לחוק בחשבון הבנק של מקבל החלטות היא קבלת מידע בחשבון, לרבות מידע אודות חשבון במסגרת בקשה לאיתור חשבונו.

חשבון משותף של מקבל החלטות

3. (א) ההבנות במסמך זה יחולו גם על חשבון משותף, אלא אם קיימת הוראה מפורשת אחרת במסמך זה.
(ב) הוצג בפני התאגיד הבנקאי צו מינוי תומך בקבלת החלטות ובעלות מקבל ההחלטות חשבון משותף, רשאי תאגיד בנקאי למסור מידע אודות המינוי ליתר השותפים של מקבל ההחלטות בחשבון המשותף, אלא אם בית המשפט קבע אחרת.

פרק ב – איתור חשבוניות והסדרת מעמד תומך בקבלת החלטות בחשבון מקבל החלטות

בקשה לאיתור חשבוניות של מקבל החלטות

4. (א) בקשת תומך בקבלת החלטות לקבל מידע אודות קיומם של חשבוניות בנק בבעלות מקבל החלטות וחשבוניות נאמנות שמקבל ההחלטות הוא נהנה בהם (להלן – בקשה לאיתור) תופנה לגורם בתאגיד הבנקאי כמפורט בתוספת.

(ב) בקשה לאיתור תועבר לתאגיד הבנקאי בצירוף עותק מקורי או העתק מאושר של המסמכים הבאים:

(1) צו המינוי ;

(2) מסמכים מזהים לפי דין של התומך.

(ג) בבקשה לאיתור יצינו פרטי ההתקשרות של התומך או מקבל ההחלטות, לרבות מספר טלפון נייד וכתובת מלאה למשלוח דואר.

(ד) הומצאו המסמכים כאמור בסעיף קטן (ב) להנחת דעתו של התאגיד הבנקאי, ימסור התאגיד הבנקאי מידע אודות קיומם של חשבוניות בבעלות מקבל ההחלטות וכן של חשבוניות נאמנות שמקבל ההחלטות רשום כנהנה בהם. בתשובתו יציין התאגיד הבנקאי את מספר החשבון ומספר הסניף בו מתנהל החשבון, ולגבי חשבוניות נאמנות יצינו פרטי הנאמן ; התאגיד הבנקאי ישיב לבקשה לאיתור אף אם לא אותרו חשבוניות כאמור או אם נדרשים מסמכים נוספים כתנאי להעברת המידע.

(ה) תשובת התאגיד הבנקאי לבקשה לאיתור תישלח בתוך שלושים ימי עסקים מיום קבלת הבקשה במען של התאגיד הבנקאי המופיע בתוספת; תשובת התאגיד הבנקאי תישלח לכתובת שצוינה בבקשה, אלא אם נמסרה במסירה ידנית לתומך או למקבל ההחלטות.

הסדרת מעמד תומך בקבלת החלטות בחשבון מקבל החלטות

5. (א) לשם הסדרת מעמד התומך בחשבון מקבל החלטות, על התומך להגיש לתאגיד הבנקאי את המסמכים המפורטים בסעיף 4(ב), אם אלו אינם מצויים ברשות התאגיד הבנקאי, ולעמוד בדרישות התאגיד הבנקאי במטרה להסדיר את קבלת המידע לגבי החשבון כתומך (להלן – הסדרת מעמד בחשבון).

(ב) (1) הסדרת מעמד בחשבון תיעשה בסניף בו הוא מתנהל ;

(2) על אף האמור בפסקה (1), תומך יוכל להסדיר את מעמדו בחשבון בסניף אחר מן הסניף בו מתנהל החשבון, בתנאי שקיבל לכך את הסכמת התאגיד הבנקאי, והכל בכפוף לתאום מראש עם התאגיד הבנקאי ומבלי לגרוע מיתר דרישות התאגיד הבנקאי כאמור בסעיף 5(א);

(3) היו למקבל ההחלטות מספר חשבוניות בתאגיד הבנקאי, רשאי התומך להסדיר את מעמדו בחשבון בכלל החשבוניות מול סניף אחד בלבד שבו מתנהל אחד מהם, בכפוף לתאום עם התאגיד הבנקאי, ומבלי לגרוע מיתר דרישות התאגיד הבנקאי כאמור בסעיף 5(א).

(ג) הסדרת מעמד התומך בחשבון משותף כרוכה ביידוע של יתר השותפים באותו חשבון, אלא אם קבע בית המשפט אחרת.

פרק ג - מסירת מידע בחשבונות מקבל החלטות

מסירת מידע לתומך בקבלת החלטות

6. (א) אפשרות מסירת מידע לתומך בקבלת החלטות לגבי חשבונות מקבל החלטות כפופה להסדרת המעמד בהם כמפורט בסעיף 5.
- (ב) בחשבון מקבל החלטות, מידע שוטף אשר נשלח ללקוחות התאגיד הבנקאי יועבר לכתובת שהוגדרה בחשבון ככתובת למשלוח דואר בחשבון על ידי מקבל ההחלטות.
- (ג) לבקשתו של תומך בקבלת החלטות, הוא רשאי לקבל מתאגיד בנקאי, נוסף על האמור בסעיף קטן (ב), מידע אודות כלל הפעולות בחשבון מקבל ההחלטות וכל מידע בנקאי אחר הנוגע לחשבון, וזאת אף בהתייחס לתקופה שטרם מונה.
- (ה) קבלת מידע על ידי התומך כאמור בסעיף זה תוכל להיות גם באמצעות ערוצי בנקאות בתקשורת, אם בעלי החשבון צרפו אותו לשירותים אלו.
- (ו)(1) ביטול סמכותו של תומך ההחלטות לקבל מידע על חשבונו של מקבל ההחלטות תהיה בהחלטת בית משפט, כאשר לא יהיה בהחלטה כאמור כדי לגרוע מייפוי כוח שהעניק מקבל ההחלטות לתומך או כל מעמד אחר של התומך בחשבון.
- (2) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 6(ו)(1), לאחר שיומצא לתאגיד הבנקאי צו שיפוטי בדבר ביטול מינויו של תומך החלטות, הוא לא יהיה רשאי לקבל מידע אודות חשבון מקבל ההחלטות מתוקף מינוי זה.

תחילה

7. תחילתו של מסמך זה 18 חודשים מיום פרסומו.

תוספת

גורמים בתאגידים הבנקאיים מולם ניתן לבצע איתור חשבון, בהתאם להוראות סעיף 4 :

<u>שם הבנק</u>	<u>מחלקה</u>	<u>טלפון ופקס</u>	<u>כתובת</u>	<u>דואר אלקטרוני</u>
אגוד	יחידת צווים ועיקולים באגף לייעוץ משפטי וציות	03-5191706	האגף לייעוץ משפטי, עבור עו"ד יאיר שחן, ת.ד. 2428, תל אביב 61024	
דיסקונט	מחלקת מידע ורשומות	0768055455 – שלוחה 3	רח' הרצל 160, תל אביב	
הבינלאומי	איתור חשבונות וסניפומט	03-5134553 פקס 03-5134577	רח' אברהם בומה שביט 5, ראשון לציון	iturim_benlumi@fib.i.co.il
הפועלים	כל אחד מסניפי הבנק, כמפורט בקישור : https://www.bankhapoalim.co.il/wps/portal/PoalimPrivate/branches			
יהב	אגף בנקאות קמעונאית	02-5009638	'בית יהב', רח' ירמיהו 80, ירושלים	
ירושלים	מחלקה משפטית	<u>טל' לבירורים</u> <u>לאחר משלוח</u> <u>המסמכים</u> <u>הנדרשים</u> <u>בדואר</u> 076-8096042 076-8096048	רח' נגב 2, קריית שדה התעופה, ת.ד 1076, נתב"ג 7010000	
לאומי	ענף שירותים בנקאיים – מדור קשרי מוסדות	076-8852858	<u>בנק לאומי</u> <u>לישראל בע"מ</u> יחידת קשרי רשויות ומוסדות רח' אבא הלל סילבר 3, לוד	
מזרחי טפחות	כל אחד מסניפי הבנק, כמפורט בקישור : https://www.mizrachi-tefahot.co.il/he/bank/pages/branch-locator.aspx			

<u>שם הבנק</u>	<u>מחלקה</u>	<u>טלפון ופקס</u>	<u>כתובת</u>	<u>דואר אלקטרוני</u>
	תפעול עורפי מדור עיקולים	076-8043828 גב' נורית פררה 076-8043060 מר יוסף רצאבי פקס 03-5686955	אבא הלל סילבר 13, קומה 6, לוד	pereran@umtb.co.il ratzabiy@umtb.co.il
מרכנתיל דיסקונט	איתור חשבוניות לפי סעיף 4 אחראית צווים ואיתורים באגף הייעוץ המשפטי – גב' חכם נטלי	076-8044666	רח' דרך מנחם בגין 125, קומה 34, תל אביב 6701201	

האפוטרופוס הכללי – פרטי התקשרות

פרטי קשר של יחידת הפיקוח על אפוטרופוסים באפוטרופוס הכללי :

<u>מחוז</u>	<u>טלפון</u>	<u>כתובת</u>	<u>דואר אלקטרוני</u>	<u>הערות</u>
יחידה ארצית	055- 6838798	למשלוח דואר ת"ד 36278 ירושלים, 9136102	Hachlatot-apt@justice.gov.il	אין קבלת קהל

דברי הסבר

פרק א' – כללי

סעיף 1 – הגדרות

"העתק מאושר" – הגדרת העתק מאושר מפנה להגדרה בסעיף 3(ב) לצו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001 (להלן – צו איסור הלבנת הון):

"בסעיף זה, "העתק מאושר" – העתק מתאים למקור המאומת בידי אחד מאלה:

- (1) הרשות שהנפיקה את המסמך;
- (2) עורך דין בעל רישיון לעריכת דין מישראל, נוטריון שהוא עורך דין מאחת ממדינות ה-OECD, או נוטריון שהוא עורך דין מהמדינה שהנפיקה את המסמך שלגביו נדרש אישור, ובלבד שמדינה זו אינה מנויה בתוספת הראשונה;
- (3) עובד של נותן שירותי המטבע שלפניו הוצג המסמך המקורי;
- (4) רשות כאמור בסעיף 6 לאמנה המבטלת את דרישת האימות לתעודות חוץ ציבוריות (להלן – האמנה לביטול דרישת האימות);
- (5) נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי בחוץ לארץ.

"חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות" או **"החוק"** – הגדרה זו משמשת קיצור להפניה המלאה לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות, התשכ"ב-1962.

"חשבון מקבל החלטות" – חשבון מקבל החלטות הוא חשבון בנק בבעלות יחידה של מקבל החלטות שמונה לו תומך, כאשר נקבע כי חשבון בנק הוא לרבות כספת, בדומה להגדרת חשבון בסעיף 2(י) לצו איסור הלבנת הון.

"חשבון משותף" – חשבון משותף הוא חשבון בנק בתאגיד הבנקאי בבעלות מספר שותפים, כאשר אחד מהם לפחות הוא מקבל החלטות.

"לקוח" – במסמך זה, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981: "אדם המקבל שירות מתאגיד בנקאי".

מקבל החלטות – מי שמונה לו תומך בקבלת החלטות כהגדרתו בסעיף 67 לחוק, לעניינים רכושיים או לעניין רכוש מסוים הנוגע בדבר.

צו מינוי – צו תקף למינוי תומך בקבלת החלטות של בית משפט או בית דין דתי מוסמך שניתן בהתאם להוראות סעיף 67 לחוק לענייני רכוש בלבד או לצד עניינים אחרים (מינוי לענייני רכוש יכול להיות

לעניינים אלו בלבד או לענייני רכוש לצד עניינים אישיים או רפואיים, או לכלל העניינים – מינוי שנקרא בעבר 'מינוי כללי'. לחילופין, מינוי לעניין רכושי מסוים הנוגע לחשבון מקבל ההחלטות.

"שירותי בנקאות בתקשורת" – כהגדרתם בסעיף 8 להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367 :

"שירותים בנקאיים שניתנים באחד או יותר מהערוצים הבאים :

(א) ערוצי האינטרנט, לרבות :

(1) אתר האינטרנט ;

(2) יישומון (אפליקציה) ;

(3) דואר אלקטרוני ;

(4) תוכנות למשלוח מסרים מיידיים Messaging Instant Services.

(ב) ערוצי טלפוניה קווית וסלולרית, לרבות :

(1) מענה אנושי ;

(2) מענה קולי אינטראקטיבי (IVR - Interactive Voice response) ;

(3) מסרונים (הודעות SMS) ;

(4) פקס.

(ג) עמדות אוטומטיות לשירות עצמי".

"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981: "בנק, בנק חוץ, בנק למשכנתאות, בנק למימון השקעות, בנק לקידום עסקים, מוסד כספי או חברת שירותים משותפת".

"תומך בקבלת החלטות" – כמשמעותו בסעיף 67 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, שמונה לענייני רכוש בלבד או לצד עניינים אחרים (מינוי לענייני רכוש יכול להיות לעניינים אלו בלבד או לענייני רכוש לצד עניינים אישיים או רפואיים, או לכלל העניינים – מינוי שנקרא בעבר 'מינוי כללי'). לחילופין, מינוי לעניין רכושי מסוים הנוגע לחשבון מקבל ההחלטות.

סעיף 2 - כללי

(א) מובהר, כי פעילות בחשבונות מקבל החלטות כפופה לכל התנאים וההגבלות הנובעים מצו המינוי או החלטה שיפוטית רלוונטית אחרת, מן הדין, האסדרה הרלוונטית, ממדיניות הבנק ושיקול דעתו, ומתנאי החשבון. זאת, לרבות חיוב בעמלות בהתאם לתעריפון הבנק.

(ב) עוד מובהר, כי מסמך זה, כמו מינוי תומך בקבלת החלטות כשלעצמו, אין בו כדי למנוע את פעילותו של מקבל החלטות בחשבון בבעלותו, לרבות באמצעות הסמכת מיופה כוח בחשבון, כולל התומך. זאת, בכפוף לאמור בס"ק (א) - אלא אם יש מניעה לכך לאור הוראות צו המינוי או החלטה שיפוטית רלוונטית אחרת, הדין, האסדרה הרלוונטית, מדיניות הבנק ושיקול דעתו או מתנאי החשבון.

(ג) מובהר כי סמכותו של תומך החלטות מכוח צו מינוי בהתאם להוראות 67 לחוק בחשבון הבנק של מקבל החלטות היא קבלת מידע בחשבון, וזאת לרבות מידע אודות חשבון במסגרת בקשה לאיתור חשבונות. יצוין כי ייתכנו מצבים בהם בנוסף לסמכויות שניתנו לתומך מכוח צו המינוי כתומך, יהיו לו סמכויות נוספות, דוגמת סמכויות שקבע בית המשפט מכוח סעיף 68 לחוק (אמצעי שמירה) או סמכויות שניתנו לתומך על ידי מקבל החלטות בייפוי כוח לפי חוק השליחות.

סעיף 3 – חשבון משותף של מקבל החלטות

בהתאם להגדרה בסעיף 1, חשבון משותף הוא חשבון משותף בו לאחד מן השותפים בחשבון לפחות מונה תומך בקבלת החלטות.

(א) ההבנות במסמך זה יחולו על חשבון משותף, אלא אם יש במסמך התייחסות מפורשת אחרת לגבי חשבונות משותפים.

(ב) לעניין חשבון משותף שאחד מן השותפים בו לפחות הוא מקבל החלטות, מובהר כי לאחר שהוצג בפני תאגיד בנקאי צו מינוי, רשאי התאגיד הבנקאי למסור ליתר השותפים בחשבון מידע אודות המינוי. זאת, אלא אם בית המשפט קבע אחרת, אם בצו המינוי ואם בהחלטה אחרת.

פרק ב' – איתור חשבונות והסדרת מעמד תומך בקבלת החלטות בחשבון מקבל החלטות

סעיף 4 - בקשה לאיתור חשבונות של מקבל החלטות; תוספת

במקרים בהם יש למקבל החלטות קושי בניהול נכסיו, ויש חשש שישנם נכסים שמקבל ההחלטות אולי שכח מקיומם או הזניח את הטיפול בהם, תומך בקבלת החלטות לענייני רכוש יכול לערוך עבור מקבל ההחלטות איתור נכסים, ובפרט איתור של חשבונות בנק בבעלותו. זאת בנוסף לאפשרות של מקבל ההחלטות שרשאי כמובן לעשות זאת בעצמו (ראו הבהרה בסעיף 2(ב)), לרבות בסיוע של התומך. איתור חשבונות מול התאגידים הבנקאיים נועד לאפשר לתומך לסייע למקבל ההחלטות לאתר את כלל חשבונותיו ולנהל אותם. בנוסף, איתור כספים של מקבל ההחלטות יכול לאפשר לו רמת חיים התואמת את מצבו הכספי, וכן יכול לאפשר הסדרת חובות, אם ישנם, והימנעות מיצירת חובות נוספים במקרה ויש בחשבון יתרת חובה.

ס"ק (א) – תומך המעוניין לבדוק אם ישנם חשבונות בבעלות מקבל ההחלטות בתאגיד הבנקאי, יפנה לשם כך לגורם בתאגיד הבנקאי כמפורט בתוספת. יובהר כי פעולות איתור חשבונות ייעשו בכפוף לתשלום עמלות בהתאם לתעריפון התאגיד הבנקאי, בהתאם לאמור בסעיף 2 למסמך זה.

ס"ק (ב) - המסמכים שעל התומך להעביר לשם האיתור הם צו מינוי מקורי או העתק מאושר של הצו ומסמכים מזהים של התומך לפי דין. במקרה של יחיד תושב ישראל, ברירת המחדל היא שמסמך הזיהוי הנדרש יהיה תעודת זהות. מסמכי זיהוי אחרים יותנו באישור התאגיד הבנקאי, בהתאם להוראות צו איסור הלבנת הון.

ס"ק (ג) – בפנייה לאיתור חשבונות, על התומך לציין את פרטי ההתקשרות המלאים שלו או של מקבל ההחלטות, בהתאם לרצונם, לרבות מספר טלפון נייד וכתובת מלאה למשלוח דואר. זאת, על מנת שהתאגיד הבנקאי יוכל להשיב לפנייתו ולצור עמו קשר במידת הצורך.

ס"ק (ד) – הועברו לתאגיד הבנקאי כל המסמכים הנחוצים לו לשם איתור החשבונות, יעביר תשובה אודות קיום חשבונות בבעלות מקבל ההחלטות בתאגיד הבנקאי, אם ישנם, כשבתשובה זו יפורטו מספרי החשבונות ומספר הסניף בו מתנהל כל חשבון. באשר לחשבון נאמנות שמקבל ההחלטות הוא נהנה בו, יועברו פרטי הנאמן בחשבון בלבד, וזאת בדומה למידע שיכול לקבל מקבל ההחלטות עצמו. מובהר כי התאגיד הבנקאי ישלח לתומך תשובה לפנייתו לאיתור חשבונות אף אם לא אותרו כלל חשבונות בבעלות מקבל ההחלטות בתאגיד בנקאי זה, או אם הוא נדרש להעביר מסמכים נוספים לשם ביצוע ההליך. זאת, על מנת לאפשר להשלים את ההליך אם יש לשלוח לתאגיד הבנקאי מסמכים

נוספים, או לחילופין, לסייע בקבלת תמונה מקיפה וודאית לגבי החשבונות בבעלות מקבל ההחלטות, כשמדובר בתשובה לפיה אין בבעלותו התאגיד הבנקאי במועד ביצוע האיתור.

ס"ק (ה) - תשובת התאגיד הבנקאי לפנייה לאיתור חשבונות כאמור תישלח לתומך או למקבל ההחלטות לכל היותר בתוך 30 ימי עסקים מיום קבלת הבקשה בכתובת התאגיד הבנקאי המופיעה בתוספת. התשובה תישלח לכתובת שצוינה בבקשה (ס"ק (ג)), וזאת אלא אם התשובה כבר נמסרה לתומך או למקבל ההחלטות במסירה ידנית, לדוגמה במקרה בו היו בסניף של התאגיד הבנקאי וקיבלו את התשובה.

סעיף 5 – הסדרת מעמד תומך בקבלת החלטות בחשבון מקבל החלטות

הסדרת מעמד התומך בחשבון של מקבל ההחלטות היא למעשה צירופו לחשבון כתומך בקבלת החלטות, ותנאי לביצוע פעולות בחשבון כתומך. הפעולות אותן מוסמך התומך לבצע בחשבון מכוח צו מינוי של קבלת החלטות בלבד הן פעולות של קבלת מידע. זאת, בנוסף לעבודתו מול מקבל ההחלטות דוגמת הנגשה וסיוע בהבנת המידע ובקבלת החלטות.

מעבר לקבלת מידע, תומך ההחלטות אינו מוסמך לבצע פעולות נוספות בחשבון מקבל ההחלטות מכוח צו למינוי תומך, וזאת אלא אם בית המשפט קבע אחרת (לדוגמה, אם נקבעו אמצעי שמירה רלוונטיים מכוח הוראות ס' 68 לחוק). עם זאת, ככלל, מקבל ההחלטות רשאי להסמיך את התומך לפעול בשמו כמיופה כוח.

יובהר, כי אין בהסדרת מעמדו של תומך בקבלת החלטות בחשבון כשלעצמה לפגוע באפשרות של מקבל ההחלטות לבצע פעולות בחשבון שלו (ראו ס' 2(ב) למסמך זה), לרבות אפשרות מקבל ההחלטות לפעול בחשבון באמצעות מיופה כוח (גם אם מיופה הכוח הוא התומך), וזאת אלא אם נקבעו הגבלות מפורשות על פעילותו בצו המינוי או בהחלטת בית המשפט.

עוד יובהר, כי בדומה לכל ההבנות במסמך זה, גם הסדרת פעילות בחשבון "כפופה לאמור בצו המינוי או בהחלטה שיפוטית אחרת, להוראות הדין, לאסדרה הרלוונטית, למדיניות התאגיד הבנקאי ולשיקול דעתו ולתנאי חשבון הבנק" (ס' 2 למסמך זה). הסדרת המעמד של התומך בחשבון מקבל ההחלטות תלויה ביכולת של הבנק ליישם אותה. משמע, ייתכנו מקרים בהם מסירת המידע תתבצע בדרך אחרת לשיקול דעת הבנק. לדוגמה, לגבי צו למסירת מידע מסוים בלבד בחשבון, מסירת המידע עשויה להיעשות בדרך של הצגת הצו לתאגיד הבנקאי ומסירת המידע על ידי התאגיד הבנקאי באופן ידני, כמו למשל מסירה ידנית של דפי חשבון.

ס"ק (א) – לשם הסדרת מעמדו בחשבון מקבל החלטות, על התומך להגיש לתאגיד הבנקאי את המסמכים המפורטים בסעיף 4(ב) למסמך - צו מינוי ומסמכים מזהים לפי דין של תומך ההחלטות. אם מסמכים אלה מצויים בידי התאגיד הבנקאי, לדוגמה במקרה שהם הועברו לשם איתור חשבונות ונשמרו, התומך לא יידרש להגישם בשנית. על התומך לקיים את כלל דרישות התאגיד הבנקאי לשם הסדרת הפעילות בחשבון, לרבות הדרישות לפי צו איסור הלבנת הון (הזדהות וכדומה), חתימה על כלל המסמכים הנדרשים על ידי התאגיד הבנקאי וכל דרישה נוספת.

ס"ק (ב) - ברירת המחדל שנקבעה היא שהסדרת מעמד בחשבון תתבצע בסניף של התאגיד הבנקאי בו מתנהל החשבון.

עם זאת, התומך יוכל לבצע את הסדרת המעמד בחשבון גם בסניף אחר בתנאי שקיבל לכך את הסכמת התאגיד הבנקאי. אפשרות זו נועדה להקל על התומכים לבצע את הנדרש מהם לשם קבלת מידע בחשבונו של מקבל ההחלטות (אם מדובר בתומך המתגורר במרחק ניכר מן הסניף בו מתנהל החשבון

לדוגמה, הוא יוכל לבקש אישור מהתאגיד הבנקאי להסדיר את הפעילות בסניף קרוב). הסדרת פעילות בסניף אחר תיעשה בכל מקרה בתאום מראש עם התאגיד הבנקאי. התאום נועד להבטיח שהסניף בו מבקש התומך לבצע את הסדרת הפעילות בחשבון יודע מראש על הגעתו ויהיה מוכן לקראתו, וכי הסניף בו מתנהל החשבון יעביר אליו את החומרים הנחוצים וההוראות לשם ביצוע ההסדרה. הסדרת הפעילות בחשבון בסניף אחר מותנית בכך שהתומך מילא אחר יתר דרישות התאגיד הנדרשות לשם ביצועה.

במקרה בו ישנם מספר חשבונות בבעלות מקבל ההחלטות בתאגיד הבנקאי בסניפים שונים, התומך לא יידרש להסדיר את הפעילות מול מספר סניפים במקביל, אלא יכול לבצע את הנדרש ממנו לשם הסדרת הפעילות בכלל החשבונות מול סניף אחד בלבד בו מתנהל אחד החשבונות. גם הסדרת המעמד בסניף אחד כאמור תיעשה בכפוף לתאום עם התאגיד הבנקאי, על מנת לאפשר את היערכות התאגיד הבנקאי לכך.

ס"ק (ג) – הוראה זו היא הוראה נקודתית לעניין הסדרת מעמד התומך בחשבון של מקבל ההחלטות שהוא חשבון משותף. בנוסף להוראות הכלליות החלות לעניין הסדרת מעמד בחשבון (בהתאם להוראות ס' 3 שעניינו חשבונות משותפים), הסדרת מעמד התומך בחשבון משותף כרוכה בידוע של יתר השותפים באותו חשבון, אלא אם בית המשפט קבע אחרת.

פרק ג - מסירת מידע בחשבונות מקבל החלטות

סעיף 6 - מסירת מידע לתומך בקבלת החלטות

בהתאם להוראות סעיף 67ב לחוק, חלק מתפקידיו של תומך בקבלת החלטות הוא לסייע למקבל ההחלטות לקבל מידע מכל גוף, ואחת מסמכויותיו היא לפנות בשמו לכל גורם לקבלת מידע. סעיף זה מסדיר את נושא קבלת המידע על ידי תומך בקבלת החלטות בחשבון מקבל ההחלטות.

ס"ק (א) – תומך בקבלת החלטות יוכל לקבל מידע על חשבונותיו של מקבל החלטות מהתאגיד הבנקאי רק לאחר שהסדיר את מעמדו בחשבון בהתאם להוראות ס' 5.

ס"ק (ב) – המידע השוטף ששולח התאגיד הבנקאי על חשבון בנק ללקוחותיו יישלח בהתאם לכתובת למשלוח דואר אותה הגדיר מקבל ההחלטות בחשבון. יובהר, כי זאת לרבות באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת, אם מקבל ההחלטות הצטרף לשירותים אלה או צרף אליהם את התומך (שירותי בנקאות בתקשורת' כהגדרתם בסעיף 1).

ס"ק (ג) – מלבד המידע השוטף, תומך רשאי לבקש מהתאגיד הבנקאי כל מידע נוסף על חשבון מקבל ההחלטות, גם בהתייחס לתקופה שטרם מונה, וזאת אף בחשבונות משותפים, לאחר שהוסדר מעמדו של התומך בהתאם להוראות סעיף 5. ישנם מקרים בהם תומך מתמנה מאחר ויש חשש לניצול מקבל ההחלטות ומידע זה יהיה דרוש לו כדי לבדוק אם מקבל ההחלטות אכן נוצל או נפגע.

ס"ק (ה) – תומך יוכל לקבל מידע אודות החשבון של מקבל ההחלטות בהתאם לסעיף זה גם באמצעות בנקאות בתקשורת, אם בעלי החשבון צירפו אותו לשירותים אלה.

ס"ק (ו) – מטרתו של סעיף קטן זה להבהיר :

(1) במקרה בו מקבל ההחלטות מעוניין להגביל את סמכותו של התומך לקבל מידע אודות החשבון שלו, עליו לפנות לבית המשפט על מנת לקבלת החלטה בנוגע לכך (תיקון או ביטול הצו). כמו כן, מובהר כי אם התומך רשאי לפעול בחשבון בדרך אחרת, הוא יוכל להמשיך

ולפעול בשמו גם לאחר ביטול הצו, וזאת עד לביטול הרשאתו כאמור. לדוגמה, אם התומך הוא גם מיופה כוח בחשבון של מקבל ההחלטות, הוא יהיה רשאי לפעול בחשבון גם לאחר ביטול הצו, וזאת אלא אם יבוטל ייפוי הכוח, כך גם לגבי תומך שהוא שותף בחשבון.

(2) לאחר שהומצא לתאגיד הבנקאי צו המבטל את המינוי של התומך, הוא אינו מוסמך עוד למסור לתומך מידע מתוקף המינוי.